

sosialurin telf. 11820
box 76, 3800 Argir
Útgevri: p/f sosialurin
Fyrirtaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Blaðfólk: Hogni Djurhuus
Dagny Joensen
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Árni Joensen
Uppseting
og prent: p/f sosialurin

Framhald av síðu 1

Eftir hvat skilt í dag hefur SEV-fyrisingin lítlan og ongan áhuga av at yvirtaka hesar myllur og sostatt verður tað helst Orkuraðið, ið «fær» myllurnar.

Førsta føroyskt framleidda elvindmyllan hefur staðið sína roynd, og kunnu vit í dag við vissu siga, at vit megna at framleidda haldgóðar elvindmyllur, ið hvussu so er av tí stødd (90–150 kW) tað her snýr seg um.

5 elvindmyllur av hesum slagnum verða í minsta lagi at framleidda millum 1 og 1,5 milj. kWh — og i veruleikanum er tað henda at siga ókypis elorka, ið SEV-fyrisingin sigur nei til, um ikki verður tekið av tilboði landsstýrisins.

Uppsettar kosta vindmyllurnar umleið kr. 500.000, — hvør, so her snýr tað seg um eina upphædd uppá umleið 2,5 milj. kr. tilsamans. Vindurin er helst einasta orkutílfingur vit

hava nóg mikið av, og meta vit tað tí at stríða móti endamálsgrein felagsins at siga neitakk til umrødda tilboð.

Tvørturimóti meta vit tað vera beinleiðis skyldu felagsins aktivt at luttaka í slíkum tiløkum.

Okkum er kunnugt, at P/f Riisager elvindmyllur hefur skotið upp, at settur verður ein arbeidsskúlin — «Vindmylluarbeidskúlin» — við serkonum umboðum frá Orkuraðnum, SEV, Iðnaðarstovuni og P/f Riisager elvindmyllum til at kanna skynsammar framtaksleiðir í samband við mylluframleiðsluna (myllur til føroysk víður-skifti og myllur til utflutnings).

Vit meta at uppskotið er eitt stig á røttu leið — ikki bert fyrri tað neyðugu og tydingarmiku menning av vindmyllunum — men eisini fyrri at slætta teir brotasjogvar, sum av og á tykjast at bróta heldur harðligt millum just onkrar av nevndu stovnum.

Fleiri tryggingar ið verða teknaðar — ódýrari gjald

Síðani vit í 1940 fóru undir at trygja móti elds-vanda, er tryggingargjaldið farið niður í helvt.

Tryggið hús, innbúgv, vörur o. a. móti skaða av eldi, stormi, vatnleiðingsbroti og omanlopi. Eisini trygja vit innbúgv og vörur móti innbrotstjóvarl. Vit tekna eisini glastryggingar.

Eru tað serstøk viðurskifti viðvíkjandi trygging av ogn tygara, ið tygum hava áhuga fyrri, geva vit fegnir gjøllari frágreiðing.

Tryggingin hefur eisini umboðsmenn á hesum plássum, ið fegnir eru tygum til hjálpar:

Vági	Sverre Skaalum,	tlf. 7 30 12
Tvøroyri	Hjørleif Enni,	tlf. 7 10 61
Tórshavn	Kjartan Dalsgaard,	tlf. 1 52 22
Sandavági	Petur Heinesen	
Eiði	Oli Ellingsgaard,	tlf. 2 30 05
Rúnarvík	Havstein Ellingsgaard,	tlf. 4 70 55
Klaksvík	Páll Josephsen,	tlf. 5 58 35

FØROYA BRUNATRYGGING

TELEFONIR: 110 89, 110 98, 112 88

Sverrigata 5 — postboks 45
3800 Tórshavn

Andstöðan vil friða skúgvín — samgongan ímóti!

Uppskotið hjá landsstýrinum um at friða skúgvín, tí stovnurin telur í dag bert stívlaga 200 pør, fekk vánaliga undirtøku millum samgongumenn. Andstöðan tók aftur ímóti rættuliga væl undir við uppskotinum. Málið var til 1. viðgerð friggjadagin. Umrøðan var rættuliga drúgv:

Førsti røðari var Erlendur Patursen, úr tjóðveldisflokkinum.

Erlendur samanbar tað politisku støðuna við partar av fuglakvæðinum og hann visti á, hvussu Skúgvurin skræddi hinar smáfuglarnar sundur.

Hann varð átalalaður av Jógvan Sundstein, tingformanni, og fekk boð um at halda seg til málið. Tá tað var gjørt, tók Erlendur undir við uppskotinum um at friða Skúgvín.

Ove Mikkelsen úr tjóðveldisflokkinum, tók eisini undir. Hann visti á, hvussu rikandi fuglalív er fyrri menniskjuni og visti á, at vit sjálvsagt ikki kunnu lata ein fugl doyggja út fyrri tí, um hann kanska ikki var so hampiligur móti øðrum fuglum.

Jóannes Dalsgaard, úr javnaðarflokkinum, tók undir við uppskotinum. Hann visti á tað gamla orðið, sum sigur, at fugla-meingi er landsvirði.

Hann tók undir við uppskotinum og segði, at fleiri fuglasløg vóru í afturgongd og nevndi her serliga kjogvan og rituna. Hann segði, at orsakirnar mundu eftir, hvat skilamenn mett, helst vera

nátturugivnar og tí var tað umræðandi, at menniskjan einki gjørdi, sum kundi skúgva undir eina niðurgongd, og sum kundi órogyva tað javnvág, sum tykist vera ógvuliga viðbrekin.

Jóannes Dalsgaard visti á, at bæði rottan og utløgukattar vóru til bága fyrri fuglin sum heild í haga og í bjørgunum. Hann minti eisini á sorgarleikin við gorfuglinum og segði seg vóna, at henda søga ikki fór at endurtaka seg við Skúgvíninum. Hann visti eisini á, at skúgvurin var sjáldsamur fuglur, ið mest helt til um okkara leiðir og høvdu føroyingar sostatt eina serliga ábyrgd av hesum fugli.

Joul Jacobsen, úr framburðs- og fiskivinnuflokkinum, segði skúgvín at vera skaðafugl. Hann greiddi frá, hvussu illa hann tók lomvigapísur og at hann drap til stuttleika.

Hetta helt hann einki vera at friða og mælti inniliga frá at friða skúgvín. Teir menn sum mæltu til friðing helt Joul Jacobsen hava litið skil, og Jóannes Dalsgaard kallaði hann fyrri ein romantikara, sum tosaði væl, men, sum yvir-

høvar ikki visti, hvat hann tosaði um.

Annfinnur Kallsberg, úr folkaflakkinum, var firtin um friðingarpopskotið. Skúgvurin var ein dovin og ófólkagur fuglur, sum bert jagstraði aðrar fyrri at finna føði, í staðin fyrri at gera nakað fyrri føðina sjálvur. Hetta var einki at friða.

Hilmar Kass, úr sjálfstýrisflokkinum, var samdur við Annfinn Kallsberg og legði afturat, at skúgvurin var til stóran ampa fyrri fólk í fugla-plássum. Hann gjørdi teimum ónáðir, tá ið tey gingu í haganum. Verri tó var, at hann gjørdi so stóran skaða á lomvigan. Friðaði man skúgvín nú, so kom tað at ganga hart út yvir lomvigan. Heldur átti at vera biðað til hann kom niður á eini 100 pør, so kundi man friða.

Agnar Nielsen, úr sambandsflokkinum, var hart í móti at friða skúgvín. Hann upplýsti í sama viðfangi, at hann í lógar-nevndini, har hann hefur sæti, fór at seta fram uppskot um at seta friðingina av skarvi úr gildi. Síðan hesin fuglur varð vörðin friðaður var alt ov nógv til av honum. Ein sær teir

Skúgvur við at seta seg, beint eftir at teir hava skotið seg eftir myndatakararum. Myndin er tikin í Skúvoy í 1980. Tingmenn eru ójavnir á máli, um skúgvurin skal friðast ella ikki

tingnýt

sita allastaðni, segði Agnar Nielsen og legði aftur at, at síðan skarvurin varð friðaður, var seiður at kalla ikki at fáa við land, so her mátti gerast nakað álvarsamt fyrri at minka munandi um skarvin fyrri at bjarga seiðinum.

Jóannes Dalsgaard heitti inniliga á tingmenn um ikki at røra skarvin, tí í lívd av júst hesari friðing var hiplingurin aftur at siggja í Føroyum.

Hiplingur, sum varð ríkin burtur av manna-avum, er nú afturkomin, takkað verið tí lóg, sum friðaði skarvin og haldi eg tað vera stóra skomm, um nú hiplingurin aftur verður týndur við Føroyar, segði Jóannes Dalsgaard.

Aftaná hesi og mong onnur fyndarorð fór málið ikki í lógarnevndina, sum Agnar Nielsen kravdi tað, men í umhvørvisnevndina eftir uppskoti frá javnaðarflokkinum.

Skúgvur friðaður áður

Skúgvurin var friðaður í 1897, tá hann var komin niður í nýkur fá pør. Friðingin varð sett úr gildi í 1969, tá talið var 530 pør. Í fjór vóru bert 239 pør. Tey halda til: Fugloy 3 pør, Svinoy 49, Viðoy 9, Borðoy 12, Streymoy 108, Mykines 6, Vágum 2, Nólsoy 1, Skúvoy 23, St. Dimun 1, Sandoy 18 og í Suðuroy 7 pør.

Skúgvur úti í Skúvoy, har 23 pør eiga. Fuglakanning, gjørd í 1981, visir, at einans 239 pør av skúgvum eiga í Føroyum. Størsta búplássio er norðan fyrri Saksun á Streymoyinni, har 108 pør eiga. Í Svinoy eiga 49 pør